

**XXXIII Internationale Conferentie van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan, Genève,
9-12 december 2019**

Proactieve deelname van België dankzij de steun van de ICHR

De XXXIII Internationale Conferentie vond plaats van 9 tot 12 december 2019 en bracht bijna 2.400 deelnemers bijeen, voornamelijk van 170 regeringsdelegaties, 187 nationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen, de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC), en het Internationale Rode Kruiscomité (ICRC). Verder waren er vertegenwoordigers van 77 organisaties met de status van waarnemer aanwezig.

Een uniek forum voor uitwisseling over hedendaagse humanitaire kwesties

De Internationale Conferentie van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan vormt het hoogste overlegorgaan van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maan-beweging (hierna de Beweging). Het verbindt de Beweging met de Staten die partij zijn bij de vier Verdragen van Genève ter de bescherming van slachtoffers van gewapende conflicten van 1949. De Conferentie komt in principe om de vier jaar bijeen.

De agenda van de Internationale Conferentie werd geleid door drie thematische assen:

- Internationaal Humanitair Recht (IHR) als instrument voor de bescherming van personen in gewapende conflicten: het beïnvloeden van gedrag voor meer respect voor IHR; de rol van het IHR bij het voorkomen en verzachten van de gevolgen van oorlog in stedelijke gebieden; de toepassing van het IHR rekening houdend met de verschillende gevolgen van gewapende conflicten voor mensen, afhankelijk van verschillende factoren (bv. geslacht, leeftijd, handicap of sociale achtergrond); vragen over de interpretatie en toepassing van het IHR die zijn gerezen door het gebruik van nieuwe oorlogstechnologieën; de rol van vrijwillige rapportering over de implementatie van IHR ten aanzien van het versterken van de samenwerking tussen staten en de beweging en het delen van goede praktijken in dit verband;
- Veranderende kwetsbaarheden: de rol van de vrijwilliger in volksgezondheid; de humanitaire gevolgen van klimaatverandering; veilige en inclusieve stedelijke gemeenschappen bouwen; geestelijke gezondheid en psychosociale ondersteuning; migratie en interne ontheemding en de digitale transformatie;
- Vertrouwen in humanitaire actie: betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de gemeenschap; de integriteit, naleving en risicobeheer, en het creëren van een gunstig klimaat voor effectieve humanitaire actie.

De besprekingen vinden plaats op dynamische wijze in verschillende formaten: in plenaire sessies, in commissies, in side-events en in de redactiecommissie die de belangrijkste plaats was voor de besprekingen van de ontwerpresoluties.

De staten en de componenten van de Beweging hebben [8 resoluties](#) aangenomen en er werden meer dan [150 engagementen](#) (pledges) aangegaan door de staten en de componenten van de Beweging die tegen eind 2023 moeten worden uitgevoerd.

België en het Belgische Rode Kruis speelden een proactieve rol zowel tijdens het voorbereidingsproces en tijdens de Internationale Conferentie zelf. De Belgische autoriteiten konden met name een beroep doen op de expertise van de Interministeriële Commissie voor Humanitair Recht (ICHR).

De steun van de ICHR aan de Belgische autoriteiten tijdens het voorbereidingsproces

Vanaf februari 2019 was de werkgroep "Internationale Conferenties" van de ICHR betrokken bij de analyse van de werkdocumenten van de XXXIII Internationale Conferentie om op die manier de Belgische regeringsdelegatie zo goed mogelijk voor te bereiden: de ontwerpagenda, de voorontwerpen voor de resoluties en vervolgens de ontwerpresoluties.

Tijdens het hele proces van het opstellen van de resoluties kon België een beroep doen op de expertise van de ICHR om ervoor te zorgen dat de elementen van de resoluties in overeenstemming zijn met het internationaal recht en met de bestaande praktijken met betrekking tot personen die bescherming genieten in situaties van gewapende conflicten en andere noodsituaties.

Daarnaast heeft de ICHR vanaf juni 2019 België ondersteund bij het uitwerken van engagementen (pledges) op zowel Europees (EU) als nationaal niveau.

Binnen de werkgroep "Public International Law" van de Raad van de EU (de "COJUR") werden de voorstellen tot engagementen besproken die door de EU en haar lidstaten konden worden aangenomen en die voornamelijk betrekking hebben op het IHR. Op voorstel van bepaalde leden van de ICHR stelde België een open engagement voor ter de vrijwaring en bescherming van cultuurgoe-deren in gewapende conflicten. Het Belgische Rode Kruis, dat de ICHR-werkgroep "Internationale Conferenties" voorziet, heeft op zijn beurt bijgedragen tot het opstellen van een engagement tot versterking van het respect voor het IHR om aan te nemen door de EU lidstaten en de Nationale Verenigingen. Dit voorstel werd uitgewerkt door het netwerk van juridisch adviseurs van de Europese Nationale Verenigingen (European Legal Support Group / ELSG).

Op nationaal niveau heeft de ICHR engagementen voorgesteld die België individueel of samen met het Belgische Rode Kruis zou kunnen aangaan om meetbare acties en activiteiten uit te voeren die bijdragen tot de verwezenlijking van de hoofdthema's of de resoluties van de conferentie.

België heeft in totaal 17 engagementen aangegaan: individueel, met het Belgische Rode Kruis of met andere staten. Deze engagementen hebben voornamelijk betrekking op kwesties die verband houden met het IHR en humanitaire hulp.

Tijdens de Internationale Conferentie organiseerde België ook een side-event rond het thema "IHR-comités: een succes". Dit evenement was een initiatief van België met de steun van het Belgische Rode Kruis, het ICRC, het Ecuadoraanse Rode Kruis en Indonesië. Het doel was om de effectieve rol van nationale IHR-comités bij de verspreiding en implementatie van het IHR opnieuw te bevestigen en om een reflectie op gang te brengen over het ondersteunen van de oprichting van andere comités en het versterken van hun samenwerking.

Engagementen om de toepassing van het IHR nieuw leven in te blazen

Krachtens resolutie 6 "Vandaag handelen om de wereld van morgen vorm te geven", moeten de leden van de Internationale Conferentie vóór de XXXIV Internationale Conferentie in 2023 de resoluties en engagementen die zij hebben aangegaan, uitvoeren.

Zoals bij elke Internationale Conferentie van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan en in overeenstemming met haar mandaat, ondersteunt de ICHR de autoriteiten bij de uitvoering van deze beslissingen.

Ondanks een huidige context die minder bevorderlijk is voor ambitieuze toezeggingen in internationale fora, toont de goedkeuring van resoluties bij consensus en het grote aantal engagementen op de 33ste Internationale Conferentie de wil van de Staten en van de componenten van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging aan om de discussie verder te zetten en samen vooruitgang te boeken op het gebied van humanitaire kwesties, teneinde de levensomstandigheden van mensen die getroffen zijn door gewapende conflicten, natuurrampen of andere noodsituaties te verbeteren.

Meer specifiek bevestigde de "Bringing IHL home: A road map for better national implementation of international humanitarian law" ([resolutie 1](#)) de relevantie van dit recht in hedendaagse gewapende conflicten, ondanks de nieuwe uitdagingen en het negatieve discours over het IHR. Deze resolutie biedt dus een kans voor staten, het ICRC en nationale verenigingen om op nationaal niveau nieuwe concrete maatregelen te nemen (wetgevend, bestuurlijk en praktisch, zoals verspreiding), ook in samenwerking met andere actoren zoals de nationale IHR commissies, om een nieuwe impuls te geven aan de toepassing van het IHR.

Op nationaal niveau openen de engagementen van België en de Nationale Vereniging in de marge van deze resolutie nieuwe perspectieven die met name door de ICHR zullen worden gevolgd in het kader van zijn actieplan 2020-2023, zoals: de ratificatie van de laatste amendementen in het Statuut van het Internationaal Strafhof, de mogelijke versterking van het wetgevend kader voor het embleem en de bescherming van de gezondheidszorg, de actualisering van het handboek operationeel recht van de Defensie, de opleiding van rechters en medisch personeel in het IHR, de structurele verderzetting van de opleiding van deskundigen op het gebied van cultuurgoederen en versterking van de samenwerking met andere nationale IHR-commissies.

19.07.21